Egypte: “De revolutie is in gevaar, maar nog niet verslagen”

Contributed by Angela Ettema, Hatem Tallima
woensdag, 18 september 2013 - Last Updated woensdag, 18 september 2013

“We maken sombere tijden door, maar deze revolutie is nog niet voorbij”, zegt Hatem Tallima van de Revolutionaire Socialisten in Caïro. Op 3 juli heeft het leger in Egypte de macht overgenomen. De militairen maakten gebruik van de massale ontevredenheid over het beleid van Morsi en probeerden de oppositie voor hun karretje te spannen. Zo pretendeert het leger op te treden uit naam van de revolutie.

Eind augustus besloot een rechtbank in Caïro de afgezette dictator Mubarak vrij te laten uit de gevangenis. Mubarak was vrijgesproken van diverse aanklachten over het misbruik van publiek geld voor de inrichting van zijn privéwoningen. De bekendmaking dat de gehate tiran werd vrijgelaten kwam op een moment van crisis voor de Egyptische revolutie. Veel Egyptenaren eisen nog steeds dat Mubarak terechtstaat voor de dood van 800 demonstranten tijdens de achttien dagen durende opstand die een einde maakte aan zijn bewind.

Na de omverwerping van Mubarak werd Mohamed Morsi van de Moslimbroederschap in juni 2012 gekozen tot president. Maar zijn regering stuitte op steeds meer verzet, vooral omdat ze er niet in slaagde de situatie van de gewone Egyptenaren te verbeteren. Veel Egyptenaren zagen Morsi bovendien als iemand die alleen de belangen van zijn eigen partij vertegenwoordigde. Het verzet liep zo hoog op dat de positie van Morsi onhoudbaar werd. Het leger gebruikte de situatie om Morsi af te zetten en een nieuwe regering te installeren. Deze nieuwe regering heeft haar steun uitgesproken voor het gewelddadige optreden tegen de Moslimbroederschap uit naam van strijd tegen “terrorisme”.

Overvolle mortuaria

Het leger heeft in de week na de machtsgreep van 3 juli meer dan duizend mensen vermoord in de straten van Egypte. Soldaten voerden aanvallen uit op twee sit-ins op pleinen in Caïro en een bezetting van een moskee door aanhangers van de afgezette president Morsi. Veiligheidstroepen vermoordden 36 aanhangers van de Moslimbroederschap die vastzaten in een politiewagen. Ze vuurden traangas af in de afgesloten ruimte, waardoor de mannen stikten.

In de dagen na de staatsgreep raakten de mortuaria overvol. Vrijwilligers deden verwoede pogingen om met behulp van ventilatoren en pakken ijs te voorkomen dat de lichamen in de hitte tot ontbinding zouden overgaan. “Veel familieleden van slachtoffers kunnen hun doden niet meenemen om ze te begraven, tenzij ze een verklaring ondertekenen dat hun familielid zelfmoord heeft gepleegd”, zegt Hatem Tallima. Sommigen tekenden uit wanhoop om hun dierbaren snel te kunnen begraven. Anderen weigerden omdat ze de ware doodsoorzaak niet wilden verhullen. Een vrouw vertelde een Egyptische persdienst: “Ik zou liever doodgaan dan zoiets te accepteren. Ik geef de rechten van mijn broer niet op.”

Contributed by Angela Ettema, Hatem Tallima
woensdag, 18 september 2013 - Last Updated woensdag, 18 september 2013

Sinds 3 juli heeft het leger duizenden mensen gedood en in het hele land gewelddadig demonstranten aanvallen. “Er wordt geen juridisch onderzoek gedaan naar het vermoorden van duizenden mensen. Ook zijn er duizenden mensen opgepakt”, zegt Tallima. Hij vertelt dat lokale comités, die zogenaamd de revolutie beschermen, bestaan uit aan het regime gelieerde misdadigers die gesluierde vrouwen en mannen met baarden lastigvallen en slaan. “De repressie van het leger gaat gepaard met een uitgaansverbod vanaf zeven uur ’s avonds”, zegt Tallima. “Generaal Sisi beweert dat hij uit naam van de revolutie optreedt.”

Tallima beschrijft de polarisatie die heeft plaatsgevonden sinds de val van Morsi. Volgens hem heeft de wrevel over Morsi’s onvermogen om de elementaire eisen van de revolutie in te willigen, geleid tot diens val. Tot nu toe heeft die woede over Morsi zich vooral geuit in steun voor de aanvallen van het leger op de Moslimbroederschap. Het leger heeft demonstranten vermoord en de leiders van de organisatie opgepakt en gevangengezet. De regering dreigt de Moslimbroederschap opnieuw te verbieden, nadat de organisatie onder Mubarak jarenlang werd gecriminaliseerd.

Alternatief

“De revolutionaire krachten die tegen de Moslimbroederschap waren en zich ook verzetten tegen het geweld van het leger zijn momenteel niet in staat om een alternatief te bieden”, zegt Tallima. “Maar het is belangrijk om de tegenstrijdigheden in de situatie te begrijpen. Wat we nu zien, is hoe groot de macht van Mubaraks staat nog steeds is. Die is nooit helemaal weg geweest. Nu probeert de militaire junta de basis te leggen voor een contrarevolutie.”

Het meedogenloze optreden van het leger en de maatregelen van het nieuwe regime brengen sommigen ertoe hun steun aan de junta in te trekken. Dat gaat vooralsnog om een minderheid. “Arbeiders juichten toen vakbondsleider Kamal Abu Aita werd opgenomen in de door de militairen benoemde regering. Maar toen zagen ze dat de staking bij Suez werd verpletterd. Nu denken ze na over wat er nu kan gebeuren.” Hij doelt op een sit-in van stakers bij Suez Steel, die op 18 augustus door veiligheidstroepen uit elkaar werd geslagen.

Arbeiders hebben geen belang bij de versterking van het staatsapparaat. De werkelijke doelstellingen van het leger kunnen worden blootgelegd...

Dit artikel verscheen oorspronkelijk op socialisme.nu